

Sass nr 382

Adliga ätten Sass nr 382 †

Natural. 1645, introd. 1650. Utdöd 1874-01-28.

Urgammal ätt från Westfalen, som med tyska orden kom till Livland och Ösel. Som dess förste kände stamfader därstädes omtalas

Henrik von Sass, vasall under ärkestiftet Riga 1417, vilken hade sonen Henrik till Kappil på Ösel (1453), som levde ännu 1468.

Hans son Johan till Kappil samt Sassenhof i Treidens socken i

Livland var gift med Dorotea von

Uexküll av huset Padenorm (enligt andra uppgifter med Elisabet Krüdener, måhända med båda). De följande släktleden äro osäkra. Enligt uppgifter från riddarhuset i Riga hade Johan sönerna Hartvig, från vilken de öselska, livländska och kurländska grenarna härstamma, och Reinhold till Sassenhof, i rysk fångenskap avrättad 1560 i Moskva, gift med Hedvig von Uexküll. Den sistnämnde skall hava haft sonen Fredrik, överstelöjtnant i polsk tjänst, som i sitt gifte med Anna Heydenbroch var fader till nedanstående Filip von Sass. I supplementet till Wasastiernas Ättartavlor uppgivas dock filiationerna efter Johan von Sass helt annorlunda. – Stamgodset Sassenhof hade av ärkebiskop Vilhelm i Riga givits åt rådsherren i nämnda stad Henrik von Ulenbrock, vilken förläning stadfästades av konung Sigismund August i Polen 1564. Sedan godset övergått till dennes brorson, borgmästaren i Riga Henrik von Ulenbrock, som därpå erhöll konung Gustaf II Adolfs konfirmation 1621, väcktes rättsanspråk å detsamma av Reinhold von Sass 1625. Förlikning ingicks, och Ulenbrock behöll godset mot en lösensumma av 2,000 mark, vilken delades lika mellan de arvsberättigade Reinhold och Vilhelm von Sass samt Filip von Sass' arvingar. Sassenhof synes sedan hava innehafts av den introducerade Henrik von Sass' änka Elisabet von Ramm, vilken mot 3,000 thaler avstod godset till sin styvson Henrik Sass 1670. – Ätten är inskriven på riddarhusen i Ösel, Mitau och Riga samt för genom kejs. tillstånd av 1853-09-21 friherrlig titel. Den immatrikulerades på riddarhuset i Finland 1818-01-30 under nr 32 bland adelsmän. En till Tyskland utflyttad gren av ätten har därstädes erhållit friherrlig värdighet.

Litteratur: J. Ramsay, Frälsesläkter i Finland intill stora ofreden.

¹At (KrA). ²At (Sch). ³SK. ⁴Lk. ⁵SAB. ⁶Wä. ⁷Tuulos kyrkoarkiv.

TAB 1

(/genealogi/Fil:0382.jpg)

Filip von Sass. Uppgives varit död 1613. Gift med **Elisabet von Vietinghoff**, som efterlevde mannen.

Barn:

- **Henrik von Sass**, natural. Sass, arvherre till Sassenhof. Bevistade kriget i Livland. Kapten för ett kompani dragoner 1630. Var överstelöjtnant vid Åbo läns infanteriregemente 1633¹. Natural. svensk adelsman 1645 (introd. 1650 under nr 382). Överste för Åbo och Björneborgs läns infanteriregemente 1648. Kommendant på Riga slott och fästning 1649-05-11. Ståthållare på Nöteborg 1655-05-30. Död 1660. Han erhöll 1646-08-28 Ovanmalm i Tenala socken i Finland under Norrköpings besluts villkor och Mälkkilä säteri i Bjärnä socken genom sitt gifte. 'Fick introduktion på riddarhuset, sedan han med lantrådens och adelns i stiftet Riga intyg, att ätten Sass var av urgammal adel, styrkt sitt adelskap och förärade med detsamma riddarhuset 30 daler. Fick ock kort därefter av friherre Gabriel Oxenstierna ytterligare bevis om sitt livländska adelskap.' Gift 1:o med **Elin Slang**, död omkr. 1640, dotter av fältöversten Claes Eriksson Slang (/genealogi/Slang_nr_106), och Elin Johansdotter Boose, av finsk uradel. Gift 2:o med **Elisabet von Ramm** i hennes 1:a gifte (gift 2:o med friherre Ludvig Taube), dotter av vice presidenten i Dorpats hovrätt Tomas Ramm, adlad (von) Ramm 1624-08-28, men ej introd., och N. N. Ecke.

Barn:

- 1. **Henrik**. Överstelöjtnant. Död 1684. Se Tab. 2
- 1. **Helena**, begravnen 1663-12-13 i Åbo domkyrka. Gift före 1656 med landshövdingen **Patrik Ogilwie**, natural. **Ogilwie** (/genealogi/Ogilwie_nr_277), i hans 3:e gifte, född 1606, död 1674.
- 1. **Erik**, död 1640 och begravnen i Bjärnä kyrka, där hans vapen uppsattes.

TAB 2

Henrik (son av Henrik von Sass, natural. Sass, Tab. 1), till Mälkkilä och Sassenhof. Fänrik vid Åbo läns infanteriregemente 1645¹ och tjänade därefter så till häst som till fots under krigen i Polen och Ryssland. Sökte 1670 att bliva assessor i Åbo hovrätt, men kom icke på förslag. Major 1672. Överstelöjtnant över uppbådet i Dalarne 1675-09-07. Utarrenderade 1678 Mälkkilä och överflyttade till Sverige. Död 1684 enl. epitafiet i By kyrka² Gift 1:o 1658 med **Margareta Ogilwie**, död 1677 på Mälkkilä under mannens frånvaro i kriget, dotter av landshövdingen Patrik Ogilwie, natural. Ogilwie (/genealogi/Ogilwie_nr_277), och hans 2:a fru Catharina Mannersköld (/genealogi/Mannersk%C3%B6ld_nr_128). Gift 2:o 168(0) med **Christina Bagge af Söderby** i hennes 1:a gifte (gift 2:o före 1686-03-19 med stadsmajoren Anders Lilliehöökaf Gälared och Kolbäck, nr 66, född 1650, död 1714), död 1730-05-18 Köpinge, dotter av ryttmästaren Gustaf Bagge af Söderby (/genealogi/Bagge_af_S%C3%B6derby_nr_147), och Elisabet Nieroth.

Barn:

- 1. **Patrik**, född 1659. Kapten. Död 1700. Se Tab. 3
- 1. **Helena**, född 1660, död 1696-03-28 Uttamo Gift 1:o med N. N. Gift 2:o 1689-03-07 på Uttamo »emot nattetid, olyst, utan pastoris vetskap» av kaplanen Anders Fabricius vigd med

ryttmästaren **Israel Simonsson Ruth, adlad Ruthenhielm** 1681-09-14, men ej introd.³, i hans 1:a gifte, död 1723 och begravnen i Messuby kyrka.

- 1. **Henrik**. Student i Åbo 1670. Var kornett 1686. Uppgives blivit ryttmästare. Död ogift.
- 1. **Catharina**, född 1663, död 1693-07-23 Lotila Gift omkr. 1682 med löjtnanten **Göran Palthén, adlad Lohielm (/genealogi/Lohielm_nr_1302)**, död 1703.
- 1. **Margareta**, född 1665, död 1685. Gift 1678 med vice presidenten **Sven Löfman, adlad Adlerstierna (/genealogi/Adlerstierna_nr_1190)**, i hans 1:a gifte, född 1645, död 1708.
- 1. **Anna**, född 1668, död 1749-01-07 på Juttilla Kommila i Tuulois socken.⁷ Gift med löjtnanten **Gabriel Gustaf Carlijn**.
- 1. **Reinhold**, född 1670. Kapten. Död 1717. Se Tab. 4
- 2. **Hedvig Beata**, född 1681, död 1770-12-04 på Munkebo i Väne Åsaka socken, Älvsborgs län. Gift 1712 (lyst s. å. 10/8) med kaptenen **Baltzar Örnflycht (/genealogi/%C3%96rnflycht_nr_84)**, född 1682, död 1768.
- 2. **Elisabet Christina**, död 1748-04-16. Gift 1:o 1711-06-14 i Rommele socken, Älvsborgs län med löjtnanten **Claes Georg Rutensköld (/genealogi/Rutensk%C3%B6ld_nr_328)**, död 1712. Gift 2:o 1716-02-25 med kaptenen **Per Lilliebielke**, nr 273, i hans 1:a gifte, född 1696, död 1764.
- 2. **Maria Ulrika**, född 1688, död 1748 på Bolltorp i Skövde socken, Älvsborgs län och begravnen s. å. 11/3. Gift med löjtnanten **Jakob Magnus Lilliehöök**, född 1687 i Hasslösa socken⁴ Skaraborgs län, levde 1730, men var död 1732.⁴

TAB 3

Patrik (son av Henrik, Tab. 2), född 1659. Student i Åbo 1670. Kornett vid Åbo läns fördubblingskavalleriregemente 1677-07-03. Löjtnant därst. s. å. 3/8. Bevistade fälttåget i Preussen med överste Uechtnitz' regemente. Återkom med armén till Riga i febr. 1679. Avsked 1680-11-01, då regementet reducerades. Kapten vid Savolaks och Nyslotts läns infanteriregemente. Kommenderades 1700-07-22 till armén. Stupade s. å. 20/11 i slaget vid Narva. Gift med sin styvmoders syster **Elisabet Bagge af Söderby**, död änka, dotter av ryttmästaren Gustaf Bagge af Söderby (/genealogi/Bagge_af_S%C3%B6derby_nr_147), och Elisabet Nieroth.

Barn:

- **Cecilia**. Gift 1718-10-23 i Göteborg med kaptenen vid Smålands femmänningsinfanteriregemente **Herman Fredrik von Dellvig**.
- **Margareta**, död 1765-09-12 Björsgården. Gift 1731-10-01 i Fors socken, Älvsborgs län med löjtnanten **Hans Gyllenhaal (/genealogi/Gyllenhaal_nr_814)**, i hans 1:a gifte, född 1698, död 1774.
- **Helena Catharina**, född 1694, död 1747-08-04 i Fors socken. Gift 1721-09-20 med sin mosters styvson, kornetten **Magnus Lilliebielke**, nr 273, född 1693, död 1767.

- **Christina Sofia**, död 1748-11-18 i Algutstorps socken, Älvsborgs län. Gift 1741-09-06 i Rommele socken, Älvsborgs län med fänriken **Johan Botvid Gyllensting (/genealogi/Gyllensting_nr_393)**, i hans 2:a gifte, född 1697, död 1752.
- **Anna Beata**, död ogift.

TAB 4

Reinhold (son av Henrik, Tab. 2), född 1670. Löjtnant vid Viborgs läns fördubblingsinfanteriregemente 1701-01-08. Kapten därst. s. å. 24/2. Konfirm.fullm. s. å. 7/11. Kapten vid Tavastehus läns ord. infanteriregemente 1705-03-19. Konfirm.fullm. 1707-07-24. Fången vid Viborg 1710-06-15. Död 1717-06-01 i staden Dimianski i Sibirien. Gift 1704 med **Anna Magdalena Boije af Gennäs**, död 1741, dotter av ryttmästaren Henrik Boije af Gennäs (/genealogi/Boije_af_Genn%C3%A4s_nr_16), och hans 2:a fru Anna Margareta Charpentier (/genealogi/Charpentier_nr_765).

Barn:

- **Carl Henrik**, född 1707. Löjtnant. Död 1787. Se Tab. 5
- **Margareta Helena**, född 1708-09-24, död 1768-07-26. Gift 1726-04-02 med löjtnanten **Otto Christoffer Schulman (/genealogi/Schulman_nr_176)**, i hans 2:a gifte, född 1697, död 1771.

TAB 5

Carl Henrik (son av Reinhold, Tab. 4), född 1707-01-28. Volontär vid amiralitetet 1720. Medelstyrman därst. 1728. Avsked därifrån samt volontär vid Nylands dragonregemente s. å. Sergeants avsked 1734. Fänrik vid Tavastehus läns regemente 1742-06-09. Löjtnants karaktär 1751-09-27. Löjtnant vid sistnämnda regemente 1754-03-21. Avsked 1760-12-31. Död 1787-09-22 på sin gård Juttilla Kommila i Tuulos socken. Gift 1731 med **Helena Margareta Berch**, född 1710, död 1754-10-24 på Juttilla Kommila⁷, dotter av kaptenen vid Tavastehus regemente Casper Magnus Berch och Anna Margareta Hästesko-Fortuna (/genealogi/H%C3%A4stesko-Fortuna_nr_286), samt kusins dotter till översten Casper Johan Bergk, natural. Berch (/genealogi/Berch_nr_1774).

Barn:

- **Anna Margareta**, född 1732-04-28, död 1762-09-23 i Gustaf Adolfs (Hartola) socken i Finland. Gift 1756-09-26 på Juttilla Kommila⁷ med majoren **Sigfrid Joakim Colliander** i hans 1:a gifte (gift 2:o 1763-06-09 Koskipää Gift 3:o 1774 med Elisabet Sofia von Konow, född 1727-10-27, död 1785-05-20, dotter av överstelöjtnanten Gustaf Adolf von Konow och hans 2:a fru Ebba Elisabet Gripenberg (/genealogi/Gripenberg_nr_931), och syster till herrarna von Konow, natural. von Konow (/genealogi/Von_Konow_nr_2080)), född 1724-10-26, död 1795-02-20 och fader till majoren Otto Johan Colliander, adlad och adopt. Wadenstierna (/genealogi/Wadenstierna_nr_1387).
- **Helena Gertrud**, född 1733-11-28, död ogift 1809.
- **Casper Reinhold**, född 1735-04-00, död 1737-08-21 i Tuulos socken. [⁷]
- **Arvid Henrik**, född 1737-01-09. Volontär vid Tavastehus infanteriregemente 1752-07-21. Furir

därst. 1753-07-25. Fänrik vid Västgötadals regemente 1760-10-07. Duellerade 1761 med dåvarande löjtnanten vid livgardet, sedermera översten, friherre Fredrik Fleming af Liebelitz, blev därvid svårt sårad och dömd från tjänsten s. å. 24/9. Hovjunkare⁵ 1762-06-05. Död ogift 1763 på sin utrikes resa.

- **Maria Elisabet**, född 1739-03-24, död⁶ 1803-06-26. Gift 1762 med sin systems svåger, vice pastorn, magister **Johan Colliander**, född 1732-06-28 i Sysmä socken, död 1801-05-10 i Korpilaks socken.
- **Johanna Ulrika**, född 1740-10-08, död s. å. 16/10 i Tuulos socken. [⁷]
- **Sofia Eleonora**, född 1741, död 1743-05-03 i Tuulos socken.[⁷]
- **Eva Sofia**, född 1747-01-13 på Juttilla Kommila⁷, död 1807-08-19 i Padasjoki socken. Gift 1766-12-28 på Juttilla Kommila⁷ med sergeanten vid Tavastehus regemente **Hans Henrik Brummer**, född 1723-07-13.
- **Otto Fredrik**, född 1749. Löjtnant. Död 1822. Se Tab. 6.
- **Lovisa Christina**, född 1752-03-28 på Juttilla Kommila⁷, död ogift 1813.

TAB 6

Otto Fredrik (son av Carl Henrik, Tab. 5), född 1749-08-11 på Juttilla Kommila⁷. Volontär vid Tavastehus regemente 1766-03-14. Avsked 1770-04-07. Rustmästare vid Björneborgs regemente s. d. Förare därst. 1771-05-01. Sergeant 1777-10-16. Fänrik 1778-04-29. Löjtnant vid Tavastehus regemente 1781-09-25. Avsked 1790-03-24. Immatrikulerad på riddarhuset i Finland 1818-01-30 under nr 3 bland adelsmän. Död 1822-11-22 på Rotiala hemman i Orivesi (nu Juupajoki) socken. Han bevistade fälttågen i Finland 1789 och 1790 samt blev vid Savitaipale blesserad. Gift 1783-11-04 med **Ebba Maria Borgenström**, född 1764, död 1829-03-20 i Kuhmalaks socken, dotter av kaptenen Gustaf Lorentz Borgenström och A. M. Thilman.

Barn:

- **Fredrika Vilhelmina**, född 1784-04-05, död 1858-01-25 i Maaninga kapell av Kuopio socken. Gift 1802-07-04 på Juttilla Kommila⁷ med kapellanen i nämnda kapell **Carl Gustaf Björklund**, född 1776-08-31 i Åbo, död 1835-03-09 i Maaninga. [⁶]
- **Carl Gustaf**, född 1787-05-19 i Kalvola socken⁶. Volontär vid Tavastehus regemente 1801-06-00. Sekundadjutant vid Adlercreutzska lätta infanteriregementet 1804-06-29. Löjtnants avsked 1810-02-20. Fänrik i armén 1811-05-14. Fänrik vid Kalmar regemente 1813. Löjtnant därst. 1815-02-21. Kaptens avsked 1816-05-07. Återflyttade till Finland. Död barnlös 1825-02-09 i Tavastehus. Gift 1815-08-29 med **Maria Christina Immelin**, född 1798-05-05.
- **Adolf Fredrik**, född 1789-07-12 på Juttilla Kommila, död s.å. 13/7. [⁷]
- **Julius Fredrik**, född 1790-09-21 på Juttilla Kommila⁷. Volontär vid Tavastehus jägarbataljon 1803-01-01. Sergeant vid Adlercreutzska lätta infanteriregementet 1804-11-15. Fänrik i armén 1809-01-28. Fänrik vid Upplands regemente 1811-06-25. Sekundlöjtnant därst. 1812-03-03. 2.

Kapten 1818-07-07. RSO 1831-01-26. Major i armén 1834-01-28. Avsked från regementet med tillstånd att kvarstå såsom major i armén 1836-04-23. Avsked ur krigstjänsten 1846-03-05.

CXIVJoh:s medalj 1854. Död 1874-01-28 i Stockholm och med honom utgick ätten på manssidan i Sverige. Gift 1825-09-30 Östunaberg med stiftsjungfru **Gertrud Amalia Nisbeth**, född 1804-06-21, död 1876 i Stockholm, dotter av ryttmästaren Johan Axel Nisbeth (/genealogi/Nisbeth_nr_828), och Jakobina Sofia Elisabet König (/genealogi/K%C3%B6nig_nr_1481).

- **Gustaf Adolf**, född 1793. Löjtnant. Se Tab. 7
- **Agata Concordia**, född 1796-02-24 på Jutila Kommila⁷, levde 1827. Gift med bonden **Johan Mennander** i Finland.
- **Christina Lovisa**, född 1798-08-06 på Jutila Kommila⁷. Gift med nämndemannen **Matts Eriksson Sipilä** i Finland.
- **Otto Reinhold**, född 1801-06-29 Jutila Kommila, död s.å. 2/9. [⁷]

TAB 7

Gustaf Adolf (son av Otto Fredrik, Tab. 6), född 1793-07-07 på Jutila Kommila⁷. Sergeant vid södra skånska infanteriregementet 1812-03-13. Fältväbel därst. 1814-11-15. Fanjunkare 1817-05-24. Avsked 1819-06-24. Inträdde som löjtnant i grekisk tjänst 1824 och deltog i grekiska frihetskriget. Blev i en drabbning tillfångatagen av turkarna, men frigiven. Skall hava fallit »för ett förrädiskt skott» 1829-11-28. Gift 1817-12-27 i Malmö med **Olivia Charlotta Lundberg**.

Barn:

- **Emilia Augusta Margareta**, död. Bodde i Uppsala.

Källor

Gustaf Elgenstierna (/genealogi/Elgenstierna_nr_1618#TAB_12), Den introducerade svenska adelns ättartavlor. 1925-36.

Hämtad från "http://www.adelsvapen.com/wiki/index.php?title=Sass_nr_382&oldid=32671 (http://www.adelsvapen.com/wiki/index.php?title=Sass_nr_382&oldid=32671)"

Kategori (/genealogi/Special:Kategorier): **Adliga ätter (/genealogi/Kategori:Adliga_%C3%A4tter)**